

Text i fotos: JORDI BADIA

La funesta mania de podar

El parc de l'Agulla es va inaugurar el 1977. Amb aquests 35 anys, en un terreny immillorable i ben regats, els arbres han tingut prou temps per fer-se grans i valents. Els pins pinyers, els xiprers i les magnòlies –arbres de fulla perenne- realment han crescut bé i actualment són alts i bonics.

En canvi, tots els arbres de fulla caduca de l'Agulla, tots sense excepció, mostren un trist aspecte estrofet i torturat per les mutilacions salvatges que han sofert cada hivern a mans i serres dels seus suposats cuidadors. Les capçades han quedat reduïdes a quasi res. De la ramificació característica de l'espècie, de les branques on els ocells haguessin pogut fer el niu, de l'ombra a l'estiu, en definitiva del port natural dels arbres no en queda res. L'estampa d'aquests arbres esguerrats transmet dolor. Hom dubta si passeja per un parc o viu un malson en una serradora.

Els arbres del parc de l'Agulla malviuen sotmesos a una tortura insidiosa que dona preponderància a l'impostor de jardiner que la practica, mentre perjudica irremeiablement a l'arbre. L'arbre escapçat a l'hivern gasta les reserves per intentar refer la capçada a la primavera i estiu següents. A sobre, amb la capçada petita i durant un període més curt, la seva capacitat de fotosíntesi i de producció durant la temporada serà menor. El balanç és doncs doblement negatiu, per les reserves emprades i per la menor capacitat per reposar-les. Per si no n'hi hagués prou, els talls a la fusta són la porta d'entrada d'infeccions per fongs. En el millor dels casos, l'arbre només es debilita. Si a l'hivern següent l'arbre torna a ser escapçat, es debilitarà encara més. I així segueix la dinàmica negativa de l'esporga, fins a la mort de l'arbre. Un cop mort, l'arbre del parc de l'Agulla acostuma a ser substituït per un d'una altra espècie, com si es volés donar a entendre que la mort de l'anterior fou deguda a causes naturals, perquè l'espècie no era prou adequada. Així s'han perdut els arbres de l'amor i les catalpes, reemplaçats per les espècies capaces de sobreviure a les podes més brutals: els plàtans, les moreres i els desmais. Quan fa només 2 o 3 anys que l'arbre substituït ha estat plantat al parc de l'Agulla, entra ja al cicle viciós d'esporga i afebliment que l'encamina a malviure i, si la cosa empitjora, al trist destí del seu predecessor.

No hi ha cap raó de fisiologia vegetal per podar branques saludables d'un arbre. Els arbres han estat la mar de bé a la Terra durant uns 300 milions d'anys abans de l'arribada dels humans, i sense ser sistemàticament podats. Només, com a excepció, la poda pot resultar beneficiosa en casos de transplantament, de branques malaltes o trencades, o

per obtenir fruits més grans d'arbres fruiters que són varietats anòmales, molt seleccionades per l'home. I encara en aquest cas dels fruiters conreats, la poda no ha d'anar mai més enllà d'allò que es pot tallar amb tisores de podar. Les serres, com les utilitzades contra els arbres del parc de l'Agulla, són eines de llenyataire.

Tampoc hi ha cap obligació d'omplir completament d'arbres un parc. Si es volen deixar alguns espais lliures o amb densitat d'arbres menor, n'hi ha prou en no plantar-los-hi o en utilitzar espècies de port menor, com són l'arboç, la noguerola, el boix, l'olivera, l'auró negre, el ginjoler i tants d'altres. Però mantenir els arbres sotmesos a un cicle de tortura per no deixar-los créixer allà on tenen espai lliure és nefast, tant per l'estètica com per l'economia del parc. És un molt mal servei i una malversació.

Els parcs de la majoria de ciutats europees solen destacar pels seus grans arbres, d'estampa ferma i harmònica, sobretot si es comparen amb els arbres dels parcs del país propi. Hom té la tendència a atribuir la diferència al clima més favorable. En realitat, la raó principal és cultural. La funesta mania de podar, aquesta obsessió malaltissa per destrossar els arbres, no traspasa els Pirineus.

A Manresa sembla perviure aquell odi ancestral del pagès contra tot arbre del qual no es cull res comestible i que pugui fer ombra a l'hort, aplicat irracionalment contra els arbres de parcs i jardins, en particular contra els del parc de l'Agulla. L'hivern passat, la tala de branques dels arbres del parc de l'Agulla va ser especialment cruel. Encara no prou satisfets amb la salvatgia comesa contra els caducifolis, també s'ha fet llenya de les capçades de les alzines. Aquest estiu, quan aneu al parc de l'Agulla, no oblideu el para-sol.

Juny 2012 EL POU DE LA GALLINA

Fotos pàgina esquerra:

A dalt, el parc de l'Agulla amb els troncs dels desmais en primer terme i, darrera, els xiprers sencers.

A sota, d'esquerra a dreta i de dalt a baix, museu dels horrors comesos al parc de l'Agulla: cinamom, desmai, freixe, morera, negundo, om, plàtan, til·ler i til·ler argentat.

Foto pàgina dreta:

l'alzina, de fulla perenne, nova víctima enguany de l'esporga.